

22 Februari 1949

Aan de Orgelcommissie der Geref. Kerk
te NLJEVEEN

O/W 1764

Mijne Heren,

Ingevolge Uw opdracht om bij gelegenheid van overplaatsing van het orgel in Uw kerkgebouw, rapport uit te brengen over de toestand van het orgel en advies te geven inzake de overplaatsing, alsmede van mogelijke uitbreiding van het instrument, berichten wij het volgende:

Het orgel omvat één manueel en aangehangen, onvolledig pedaal en is gebouwd volgens mechanisch sleeplade systeem.

De dispositie is

Prestant 8' C-G zijn houten pijpen; verder metaal.

Holpijp 8' vanaf c klein.

Bourdon 8' alleen groot octaaf en houten pijpen.

Gamba 8' vanaf c klein.

Octaaf 4'

Octaaf 2' 17 laagste tonen zijn enkelvoudig; de hogere tonen zijn dubbel bezet (als doublette).

Het klankkarakter is goed te noemen, echter met weinig fundament, als gevolg van de houten pijpen van de Prestant, terwijl de 2' stem opdringerig is. Het pijpwerk is van goed materiaal.

De windlade lijdt ernstig aan doorspraak. Het regeerwerk rammelt hoegenaamd niet, maar loopt wel wat zwaar, mede door de ijzeren wellen.

Het pedaal ligt iets te ver naar voren. Er is windverlies in de aansluiting van balg en windkanaal. Bovendien is het werk vuil.

De Meidinger windmachine is goed; het "regelgordijn" is niet goed geconstrueerd.

De afmetingen van de orgelkast zonder de speeltafel zijn: hoogte 2.65m, breedte (volgens tekening) ± 2.30m, diepte ± 1.60m. Boven het orgel is een ruimte van 1.90m.

Bij overplaatsing naar de nieuwe galerij wordt het orgel volledig gedemonteerd en na grondige reiniging worden alle bewegende delen geruisloos en lichtlopend gemonteerd. De windlade opnieuw gelijmd, gevlikt en belederd en de ventielwerking gecontroleerd. Het pijpwerk in het juiste klankkarakter herintoneerd en gestemd. Enkele ontbrekende naamplaatjes aangevuld.

Het is gewenst dat de Prestant 8' in het groot octaaf metalen pijpen krijgt, waardoor de fundamenteklank stabielere wordt. De doublette 2' moet in het hoogste octaaf gecompleteerd worden.

Aangezien de bas dan nog te zwak blijft is het zeer gewenst dat een vrije 16' stem op het pedaal wordt geplaatst en een nieuw pedaal van tenminste 27 toetsen plus tractuur (hieronder een vrij instelbare koppeling aan het manueel begrepen) wordt aangebracht.

Het heeft dan ook zin om een kerkachtige melodiestem op het manueel

aan te brengen zoals een Cornet 3 st. of een Sesquialtera. Bij demontage zal blijken of er nog ruimte op de lade is om voor deze nieuwe stem een sleep en de boringen in de pijpstof onder te brengen. Er moet rekening gehouden worden met het bouwen van een aparte lade voor deze stem.

Hoewel door deze uitbreiding reeds een belangrijke verbetering in het totaal geluid wordt verkregen, zal het toch niet mogelijk zijn om een of ander register als uitkomende stem te gebruiken. Hiervoor zijn tenminste twee manualen nodig. Wij geven U derhalve in overweging om een tweede manuaal te laten bouwen en hiervoor het aantal stemmen nog iets uit te breiden. De dispositie kan dan worden:

Manuaal I		
Gamba 8' (a)x	Prestant 8' x(a)	Openfluit 4' (b)
	Quint 2 2/3' (b)	
	Doublette 2' x	
Manuaal II		
	Prestant 4' x	Holpijp 8' (c)
		Sesquialtera 2 2/3-1 3/5' (b)
	Pedaal	Gedektbas 16' (b)
		Bourdon 8' (transmissie)

Manuaal koppel; pedaalkoppelingen aan I en II.

a = gecompleteerd; x = bestaande stem; b = nieuwe stem; c = verbonden met de tegenwoordige Bourdon 8' pijpen.

De door Uw organist gewenste tremulant kan op het tweede manuaal geplaatst worden.

Wij adviseren U op prijsopgave te vragen verdeeld over de volgende punten:

- 1) overplaatsing, volledige demontage en grondige revisie als boven beschreven
- 2) aanvullen van de Prestant met metalen pijpen.
- 3) Uitbreiden met gedekte 16' en Cornet of Sesquialtera.
- 4) Verdere uitbreiding tot een twee-manuaalorgel als boven beschreven.

Tenslotte brengen wij onder Uw aandacht dat de op de tekening van 22-12-'47 geprojecteerde galerij boven de kansel slechts 1.50m diep is; de aan de achterzijde schuin oplopende kap verhindert uitbouw over de trap. Is deze galerij dus reeds te krap voor het bestaande orgel; in geval van enige of belangrijke uitbreiding is deze zeker te klein. De diepte van de galerij moet dan 2.50m zijn met een vrije hoogte van tenminste 3 m.

Aangezien de windmachine naast het orgel komt ter eenerzijde en de speeltafel ter andere zijde is het geprojecteerde galerijmodel ook te klein. Indien U een twee-manuaalorgel met elektrische tractuur zou laten bouwen, kan de speeltafel beneden in de kerk komen, hetgeen meer ruimte op de galerij geeft. Ben en ander is afhankelijk van de prijsopgaven.

De Adviseurs.